

NRO 14015 Tösse med Tösse skärgård - Åmåls kommun Område av riksintresse för naturvård **Områdesnummer:** NRO 14015 **Områdesnamn:** Tösse med Tösse skärgård **Kommun:** Åmål **Kartblad:** 9C NV **Area:** 3454 ha. **Naturgeografisk region:** 22 a Sydvästra Sveriges kuperade barr- och lövskogslandskap. Dalslandsområdet. **Kust/havsregion:** - **Regionindelning för sjöar och vattendrag:** - **Agrara kulturlandskapsregioner:** - **Landskapsform:** - **Riksvärde:** **Landskapstyp** **Naturtyp** **Vegetationstyp** **Arter** **Geologi** Skärgårdslandskap. Insjö fauna Geovetenskap bergart

Värdeomdöme: Hällarna längs stranden och på öarna mellan Tösse och Östra Bodane uppvisar mycket välbevarade strukturer i vulkaniter och sedimentära bergarter tillhörande Åmålsgruppen. I västra Sverige finns inte så välbevarade vulkaniska och sedimentära bergarter av den åldern, ca 1600 miljoner år, någon annan stans. Området utgör en av landets största sötvattenarkipelager, relativt opåverkad av större exploateringsföretag och bebyggelse, och hyser en för Vänern representativ sjöfågelfauna. **Huvudkriterier:** A **Stödkriterier:** Representativitet, nyckelområde. **Förutsättningar för bevarande:** Skärgårdsområdet undantas från exploatering. Fastlandsdelen skyddas mot åtgärder som försvårar tolkningen av berggrundsgeologin. Området kan påverkas negativt av bl a exploatering för bebyggelse mm, framdragande av ledningar och vägar, uppförande av hamnanläggningar och vindkraftverk, rationellt skogsbruk, sprängning och borrning. **Säkerställande och internationell status:** En stor del av området är naturreservat. **Områdets huvuddrag:** Hällarna längs stranden och på öarna mellan Tösse och Östra Bodane uppvisar synnerligen välbevarade strukturer i vulkaniter och sedimentära bergarter (Åmålsgruppen). Vulkaniska bergarter finns t ex som porfyryr på bl a Kattholmarna. Sedimentgnejser finns bl a i Tången, Rolfskärr. Kontakter mellan vulkaniter och sedimentgnejser kan man se vid Gäddvik och Rotön-Persvassholmen. Det är framförallt på strandhällarna man kan studera bergarterna. Man kan se hur lavorna intruderar ytnära i sedimenten. Det finns hydroklastiter, flowbanding mm i lavorna. I sedimentbergarterna finns graded bedding, ripple marks, slumping mm. Sekvensen är ca 1 600 miljoner år gammal. Dateringen av en porfyr gav åldern 1 614 miljoner år. I västra Sverige finns det inte så välbevarade sedimentära och vulkaniska bergarter av den åldern någon annanstans. Tösse skärgård består av ett 30-tal huvudsakligen skogklädda öar och ett större antal holmar och skär. Skogen utgörs mestadels av hållmarkstallskog samt dungar av björk 35 och al. Stränderna är utformade som klipp- och stenstränder, men rena sandstränder förekommer också. Skärgården är ett populärt område för båttureturer och erbjuder flera goda naturhamnar för småbåtar. **Anmärkningar:** Området omfattas även av riksintresse för friluftslivet, Vänerns strand- och skärgårdsområden.

Referenser: Lind, B & Samuelsson, L, 1982: Kvartär- och berggrundsgeologisk guide över Dalsland. Länsstyrelsen i Älvsborgs län 1982:5.